

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENT

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
0411944-242	
DATO - 3 MARS 2005	
AN	EKSP.
561	

Deres ref
04/1994

Vår ref
200405971-7/LOS

Dato
01.03.2005

Høring – NOU 2004:26 Hjemfall

Det vises til brev fra Olje- og energidepartementet av 1.12.2004 med høring av NOU 2004:26 om hjemfall.

Nærings- og handelsdepartementet legger til grunn utvalgets mandat som anviser utredning av en videreført hjemfallsordning og hvordan den bør utformes. Viktige overordnede hensyn i en ny hjemfallsordning er å tilrettelegge for effektiv ressursbruk og økt verdiskaping i kraftsektoren. Det er viktig at ordningen bidrar med incitamenten til samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer i denne sektoren. Videre er et viktig hensyn at regelverket utformes på en enkel og oversiktlig måte. Vi vil kommentere nærmere følgende punkter:

I vurderingen av hjemfallsvilkårets innhold er et viktig hensyn i forhold til effektiv ressursutnyttelse spørsmålet om å sikre insentiver til investeringer i slutten av konsesjonsperioden. De to modellene med partielt hjemfall og tradisjonelt hjemfall med kompensasjon bidrar begge til å ivareta dette hensynet. Et viktig hensyn i valg av ordning er forutsigbarhet og klare organisasjonsforhold i forbindelse med hjemfall. Vi mener at en ordning med fullt hjemfall med kompensasjon er ryddigere og skaper større forutsigbarhet enn en ny ordning med partielt hjemfall.

I fastsettelsen av konsesjonstiden i en ny hjemfallsordning er det et viktig hensyn å skape et mer effektivt kraftmarkedet hvor det legges bedre til rette for omstruktureringer og konkurranse. En økning av konsesjonstiden til 75 år vil, som utvalgets flertall peker på, bidra til dette.

Av hensyn til forutsigbare rammevilkår for kraftsektoren er det viktig at omfanget og implementeringstidspunktet for en ny hjemfallsordning blir helt klare. Av de foreslåtte implementeringsmåtene for en ny ordning ivaretas disse hensynene i vesentlig større grad av lovtidspunktalternativet enn av transaksjonsalternativet. Vi mener derfor at flertallets forslag på dette punktet er det beste.

Spørsmålet om håndtering av private konsederte anlegg innenfor en ny ordning er dels et fordelingsspørsmål mellom staten og vertskommunene på den ene siden og de aktuelle private konsesjonærene på den annen. Dels berører det også investeringsincentiver og spørsmål om likhet i vilkårene mellom private og offentlige konsesjoner. En utvidet konsesjonsperiode for eksisterende private konsesjonærer vil etter vårt syn bidra til å skape likere vilkår mellom private og offentlige konsesjoner når en ny ordning trer i kraft. Det vil i utgangspunktet bidra til at en mulig konkurransevidning i favør av offentlige konsesjonærer reduseres eller fjernes. Utvalgets flertall foreslår at eksisterende private konsesjoner omgjøres og gis en ny periode på 75 år ved lovendring. Ut fra et ønske om likhet i vilkårene er ikke dette helt uproblematisk. De eldste konsesjonene vil da få en svært lang samlet konsesjonsperiode, mens de nyeste får et lite tillegg. En alternativ modell som bør vurderes er at de eksisterende private konsesjonene utvides slik at de samlet innenfor hver konsesjon vil utgjøre 75 år regnet fra det tidspunkt da konsesjonen i sin tid ble gitt. Dette kan også sies å innebære like konsesjonsvilkår innenfor en ny ordning.

Utvalget har i tilknytning til punktet om de private konsesjoner en drøfting av statsstøtteregele i EØS. Vi vil understreke at vi ikke har gjort noen vurdering av denne problemstillingen.

Med utgangspunkt i at Nærings- og handelsdepartementet forvalter statens eierskap i Statkraft vil vi avslutningsvis peke på at Statkraft som statsforetak er organisert som en egen juridisk enhet på linje med statsaksjeselskap. Dette innebærer at Statkraft mht. endringer i hjemfallsregimet må håndteres likt med andre offentlig eide foretak. Dette gjelder også i forbindelse med eventuelle erstatningsrettslige problemstillinger.

Med hilsen

Morten Berg (e.f.)
ekspedisjonssjef

Brynjulv Steinnes
fung. avdelingsdirektør